

то сичкитѣ които желяѣтъ да имѣтъ елмази, немогѣтъ да си ги набавѣтъ, за това цѣната имѣ е порасла до голѣмѣ размѣръ. Това е подобно на това що става кога има гладѣ. Тамѣ тѣѣ сѣщо храната е малко, а пѣкъ които искѣтъ да ѣх купиѣтъ — сѣ много, и за това наддаѣтъ бо'зна какви си цѣни.

V.

Вѣ началото на разказа азѣ попитахѣ : за какѣ сѣ потрѣбни паритѣ ? И отговорихѣ, че тѣ улесняѣтъ размѣната, че сѣки да ходи сѣ стоката си и да тѣрсе, кадѣ може да размѣни за неѣх това което му е потрѣбно, е тѣхрдѣ мѣчно, и за това полезно е за сичкитѣ да сѣ сѣгласѣтъ да земѣтъ една стока при размѣната на сички други. Ако тѣзи стока не е мѣчна за носение (хавале), то сѣ това сѣ унищожавѣ тѣзи несгода, за която азѣ говорихѣ. Такѣзи стока която улесняѣва размѣната, нарича сѣ *па-ри*. Кое е по' полезно за обществото, когато то има много пари ли, или когато има малко ?

Да земемѣ единѣ простѣ примѣръ. Нека вѣ обществото да има 5 кила рѣжѣ и 5 чифта обуѣа, а пари 200 грошове. Кило рѣжѣ и чифтѣ обуѣа нека струѣтъ по' равно. Какѣа ще бѣде цѣната имѣ ? Дѣѣте грошове, които има обществото, ги употрѣбляѣва да купи 5 кила рѣжѣ и 5 чифта обуѣа; значи, кило рѣжѣ и чифтѣ обуѣа ще струѣтъ по' 20 грошове. Само тогава сичкитѣ 200 гр. ще бѣдѣтъ исхарчени при купуванието. За да покажа, че наистина цѣната ще бѣде такаѣа, да кажемѣ, че азѣ сѣмѣ сѣ сбѣркалѣ, и да приемемѣ, че тѣрговцитѣ ще опрѣдѣлѣтъ цѣна по' 10 грошове. Понеже обществото иска да си накупи стока за 200 гр. а стока има за 100, то ясно е, че купувачитѣ ще сѣ наиспрѣварѣтъ кой по' напрѣдѣ да купи, и ще подигнѣтъ цѣната. На колко именно тя ще порасте ? Само вѣ такѣѣѣ слу-